

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

РІК X.

Ч. 91 (1144).

СУБОТА, 4 СЕРПНЯ 1928.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, AUGUST 4th, 1928.

No. 91 (1144).

VOL. X.

В ЗАГРЕБІ ЗІБРАВСЯ ОКРЕМИЙ ХОРВАТСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ.

БІЛГОРОД, Югославія, 1-го серпня.—Сьогодні зібрався в Югославії два парламенти — один в Білгороді, а другий в Загребі, столиці Хорватії. З того виходить, що нинішня Югославія, зліплена в 1918 році, може розділитися на двоє на взір колишньої Австро-Угорщини.

В часі, коли відкрився парламент у Білгороді без участі майже цілої опозиції, хорватські послы зібрався в старім хорватським парламентарнім будинку в Загребі перший раз від часу злуки Хорватії з Сербією десять років тому назад.

Сесія хорватського парламенту розвивалася в популярну демонстрацію за "вільною Хорватією" і парламент ухвалив низку резолюцій, в яких відмовився визнати всякі рішення або фінансові зобов'язання, що будуть ухвалені незаконним парламентом в Білгороді. Резолюції настановляють також на повну окремішність провінцій, об'єднаних в 1918 році, й на повну автономію для хорватського народу.

Сесія білгородського парла-

менту була першою від часу стрляння в день 20 червня, коли посол урядової партії вбив двох хорватських послів і ранив трох інших, між ними Стефана Радіча, провідника хорватської селянської партії.

Від того часу хорватські послы відмовилися повернути до Білгороду. Їх першим домаганням було, що парламент має бути розв'язаний і мають відбутися нові вибори.

Югославський уряд на це не згодився й хорватські послы залишилися в своїй столиці Загребі.

ОБКИДАЛИ МІНІСТРА СМЕРДЯЧИМИ ЯЙЦЯМИ.

ЗАГРЕБ, Хорватія, 31. липня.—Коли посол Ангелович, новий міністер публичних робіт, привіз сьогодні до Загребу, хорватські студенти обкидали його смердячими яйцями й кричали: "Не хочемо радикалів у Хорватії". (Слово радикал ужите тут в розумінні члена радикальної партії, яка є при владі й до якої належить міністер.) Поліція перевезла багатьох арештувань.

БРИТАНІЯ ВИШЛЕ НА ЖИВА ДО КАНАДИ 10,000 РОБІТНИКІВ.

ЛОНДОН, 1. серпня.—Міністер для доміній Емері заявив сьогодні в парламенті, що зроблено достаточні приготування до вислатки 10,000 робітників з Великої Британії до Канади на жива. Міністер сказав, що канадський уряд спеціально бажає, щоб робітники були рекрутовані з майнерських колиць, і британський уряд сповнить це бажання.

Робітники поїдуть до Канади за половину звичайної оплати за переїзд кораблем і залізницею, сказав міністер, і будуть побирати пересічено від 15 до 20 доларів тижневої платні разом з утриманням.

Для тих, що забажають повернути до Британії, буде також знижена оплата за переїзд, але будуть зроблені старання знайти працю для як найбільшого числа робітників у Канаді після закінчення жив, сказав Емері.

Дж. Патс, робітничий посол з Барнслі, заявив відносно цього, що тисячі робітників у Канаді вже ходять без роботи. Він особисто старався дістатися назад людей, що не можуть знайти там праці.

КРОМ ВІДПЕКУЄТЬСЯ ВІД ВИНИ ЗА УБИВСТВО ОБРЕГОНА.

МІСТО МЕКСИКО, 29. липня.—Що уряд Калеса звертає на право видно з того, що протягом останніх двох днів заборонено дві робітничі конференції. Одна з них, що мала розпочатися вчора в окрузі Сальтільо, була відкинана її провідниками.

Друга конференція, що мала відбутися в Печука, була заборонена губернатором стейту Гідалго за очевидним одобренням федерального уряду. Уважають, що реакційні аграрні елементи роблять такій натиск на уряд Калеса, що він піддається їхнім впливам.

МІСТО МЕКСИКО, 29. липня.—Мексиканська Федерація Праці, відома під назвою Кром, видала публичну заяву, в якій заперече, що брала якунебудь участь у вбивстві генерала Обрегона.

На доказ свого заперечення заява наводить той факт, що Кром підтримувала кандидатуру Обрегона на президента. Розповсюдження вістей, що нібито Кром була проти Обрегона, є роботою реакційних аграрів, каже заява.

Наприкінці заява знову підтверджує, що головним моральним винником убивства є католицьке попівство.

Українські робітники набули реальність коло Вінніпегу за 42,500 доларів

РОБІТНИЧЕ ЗАПОМОГОВЕ ТОВАРИСТВО ЗАКУПИЛО ДЛЯ ПРИЮТУ ДВА БУДИНКИ Й 74 АКРИВ ЗЕМЛІ.

Ділимося з нашими читачами і всіми українськими робітниками й фермерами в Канаді радісною вісткою, що минулого четверга, дня 2. серпня, Головний Заряд Робітничого Запomoгoвoгo Товариства закупило коло Вінніпегу два величаві будинки й 74 акри в урожайній землі за суму 42,500 доларів. Ця реальність, якої вартість оцінюють на 200,000 доларів, закуплено для приюту й сиротничця, що їх Робітниче Запomoгoвoе Товариство мало в плані будувати. Закуплені будинки й земля лежать 10 миль на північ від Вінніпегу в прегарнім місці над Ред рівером. Крім двох головних будинків — один з них каміний, другий з цегли — на закупленій землі є мурована стайня на 6 коней, дівиня й шопи на човни.

Будинки були збудовані в 1913 році. Один коштував 86,000 доларів, другий 43,000. Весь матеріал і всі урядження в середині першої якості. Кімнати просторі й мають багато світла. Є власна електрична й огрівальня. Все це було збудоване для власної вигоди одним багатієм, який пізніше помер і його майно опинилося в інших руках. Взагалі, відповіднішого місця на приют і знайти не можна. А ще до того за такі порівняно невеликі гроші.

Українські робітники в Канаді, які в останніх десятих роках збудували свої великі організації й сильну пресу, дійсно можуть гордитися цим найновішим здобутком.

(Обширніше про закуплену реальність напишемо в наступному числі, як також вмістимо фотографії будинків.)

РІЖНІ ВІСТИ

СТРАШНИЙ ТЮРЕМНИЙ РЕЖИМ У РУМУНІИ.

ВІДЕНЬ.—Румунські газети повідомляють, що в'язні каторжної тюрми Марс намагалися влаштувати втечу. В перестрелці з вартою 6 в'язнів убито й багато поранено. В тюрмі запроваджено ще суворіший режим.

За повідомленням органу унітарних професорів "Вісця Мунч'юаре", більшість політичних переведено з Жилваської тюрми до Дофтани. Це має бути карою за протест уязнених проти жорстокого поводження та поганих харчів. У Дофтани уязнених побило. 67 політичних оголошено голодівку й голодують вже 11-ий день. Бориса Стефанова залишено в Жилваській тюрмі.

ВЕЛИКИЙ ЗРІСТ БЕЗРОБІТТЯ У БРИТАНІИ.

ЛОНДОН, 2. серпня.—Безробіття у Великій Британії зростає в застрашаний спосіб. Міністерство праці оповістило, що протягом тижня, що скінчився 23. липня, в уряді було зареєстрованих 1,282,900 безробітних, то є 35,465 осіб більше ніж в попереднім тижні і 255,998 більше ніж в тім самім тижні 1927 року.

ГАБСБУРГИ ПОЗИВАЮТЬ УРЯД ЮГОСЛАВІИ.

БУДАПЕШТ, 28-го липня.—Члени королівської родини Габсбургів внесли до міжнародного трибуналу в Газі позов проти югославського уряду. Бувший архикнязь Фридрих жадає від Югославії 17 мільонів доларів за сконфісковані добра та посольства, які находяться в Хорватії. Архикнягиня Клотильда жадає два мільони; інші князі й дуки, разом 25 числом, також домагаються "відшкодування". Разом Югославія жадає би заплатити 300 мільонів доларів.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА ОБМЕЖУЄ ВОЛЮ ЦИГАНІВ.

ПРАГА, 21. липня.—За прикладом Угрів Чехословацщина видала декрет, яким забороняє Циганам мандрувати з місця на місце. Як і на Угорщині, віднині Цигани мусять служити в армії, платити податки та виконувати інші державні обов'язки. Після статистичних відомостей, усіх Циганів у Чехословаччині нараховують на 20,000 осіб.

ЗАКЛЮЧАЮТЬ ТОРГОВЕЛЬНИЙ ДОГОВІР.

ШАНГАЙ, 30. липня.—Найкінський націоналістичний уряд назначив д-ра Ву, що є тепер у Вашингтоні, представником націоналістичного уряду для переговорів у справі заключення нового китайсько-американського торговельного договору.

ПРОДАЖ РАДЯНСЬКОЇ НАФТИ В ЕВРОПІ.

МОСКВА, 28. липня.—Голова нафтового синдикату Сокольков заявив, що продаж радянської нафти на європейських ринках становить тепер 12 проц. всієї продажі.

Обчислення вказують, що експорт радянської нафти за 1927—28 рр. збільшився втричі в порівнянні з довоєнним експортом за той сам протяз часу. Заключені контракти й надалі загарантовують продаж нафти на велику скалю.

АРЕШТОВАНО РОБІТНИЧІХ РЕДАКТОРІВ.

СОФІЯ, Болгарія, 27. липня.—Фашистський уряд відновив нагітку на робітничі й селянські організації. Першими жертвами офензивної влади редактори робітничих газет. Арештовано оцих: двох редакторів "Новин", редактора "Начало" й редактора трейд-юніонної газети "Єдинство". Тюремна в'яздя брутально поводиться з арештованими й редактор "Начала" розпочав голодівку.

КОНСЕРВАТИСТИ НОМІНУВАЛИ КАНДИДАТА.

МАНАГВА, Нігарага, 30-го липня.—Консервативна партія номінувала Адольфа Бенарда, багатого плянатора цукрової трощі, своїм кандидатом на президента Нікарагви. Хуліо Карденаль, купець з Гранаді, є номінований віцепрезидентом.

ЗГІНУЛО 17 ПОВСТАНЦІВ І 2 ЖОВІРІВ.

ЕЛЬ ПАСО, Техас, 30. липня.—Депеша з Мексика до місцевої еспанської газети "Ель Континенталь" каже, що в бою між бандою мексиканських повстанців а федеральним військом у Сан Луїс Потосі згинуло 17 повстанців і 2 жовірів.

ПОСТАЧАЮТЬ КОНІ ДЛЯ РАД. СОЮЗА.

ПОРТЛЕНД, Орегон, 28. липня.—Місцеві розводчики равосих коней дістали замовлення на доставку 1,000 коней для Радянського Союзу.

Товариші! Відновляйте передлату на "Укр. Роб. Вісти"!

МАЙНЕРИ В КОЛГОРСТ ВИПИСЛИ НА СТРАЙК.

КОЛГОРСТ, Алта., 30. липня.—Майнери в Колгорст вийшли сьогодні на страйк. Причиною страйку є це, що компанія відправила від праці шістьох робітників за ладуння нечистою вугілля. Майнери прирекли, що не повернуть до праці, поки компанія не прийме відправлених робітників.

В КАНАЛІ У ТОРОЛД ЗГІНУЛО 9 РОБІТНИКІВ.

СТ. КЕТЕРІНС, Онт., 1. серпня.—В новім Веландським каналі в Торолд, Онт., завалилася сьогодні сталева брама й убила 9 робітників та около 30 ранила. В місці нещастя працювало около 40 робітників і ніхто з них не уникнув смерті або поранення. Коли все буде промищене, число убитих може оказатися більшим.

БЕЛЮ КУНА ВИСЛАНО ДО РАД. СОЮЗА.

БЕРЛІН, 30. липня.—Угорського комуністичного провідника Белю Куну вислали з Австрії, де його засуджено було на три місяці в'язниці, які він вже відсидів. Під доглядом поліції його відставлено аеропозию до прикордонної німецької стації Пасау, де перемищено сторожу. Під конвоем німецької сторожі Белю Куну відставлено до Штетину, де посаджено його на корабель, що відпливає до Радянського Союзу. Аероплан з угорським комуністом летів тільки понад Німеччину, бо Угорщина й Польща не дали дозволу на перелет аероплану.

НІМЕЦЬКІ РИБАКИ ВИЙШЛИ НА СТРАЙК.

БЕРЛІН, 26. липня.—Рибно-промислові в районі Гамбурга грозить пропущення сезону ловлі оселедців, бо рибакі розпочали страйк. На страйк вийшли робітники 45 риболовних шаланд (рибачьких кораблів), яких є загалом 70. Робітники домагаються підвищити платні. Решта рибачьких кораблів можливо ще сьогодні повернуть з моря, щоб прилучитися до страйку.

ЗГІНУЛО 17 ПОВСТАНЦІВ І 2 ЖОВІРІВ.

ЕЛЬ ПАСО, Техас, 30. липня.—Депеша з Мексика до місцевої еспанської газети "Ель Континенталь" каже, що в бою між бандою мексиканських повстанців а федеральним військом у Сан Луїс Потосі згинуло 17 повстанців і 2 жовірів.

ПОСТАЧАЮТЬ КОНІ ДЛЯ РАД. СОЮЗА.

ПОРТЛЕНД, Орегон, 28. липня.—Місцеві розводчики равосих коней дістали замовлення на доставку 1,000 коней для Радянського Союзу.

ТОВАРИШІ! ВІДНОВЛЯЙТЕ ПЕРЕДЛАТУ НА "УКР. РОБ. ВІСТИ"!

ЯК "ВІТАЛИ" ВИРАТУВАНИХ ФАШИСТІВ У НОРВЕЗЬКИМ ПОРТІ.

Після всього того, що було написане про "подвиги" фашистського генерала Нобіле та його колег на далекій півночі, цікаво буде тепер довідатися, як виратувані члени італійської експедиції вертали домів та як їх "вітали" населення тих країн, через які вони переїздили.

Дня 26. липня корабель "Чітта ді Міліано" прибув з недостатками бальона "Італія" до норвезького порту Нарвіку, звідки Італійці вийшли залізницею на полудне. Коли корабель прибув до пристані, на березі чекала юрба людей. З корабля кишено на берег ливну, однак ніхто з присутніх, не взяв її, щоб привязати до стовпа, хоч корабельна залага просила це зробити. Один з італійських моряків мусів зіскочити на берег і привязати корабель.

Капітан Філіппо Цанні, що був у групі Мальмгрена і з капітаном Маріном оставив його живим на леді вмрвати, а підчас виратування мав одяг і компас шведського дослідника, появився на палубі корабля з наміром піти до міста й купити собі децю. Але від зібраної юрби понеслися такі голосні ворожі оклики, що фаши-

стський офіцер не відважився опускати корабля й утік до каюти.

За той час зібралася велика юрба людей. Деякі з них свистали на адресу Італійців, однак ніяких безпорядків не було.

Коли кинено місток з корабля на берег, коло нього з'явився норвезький моряк з наїженим багнетом, який стояв цілий час на варті. Це правдоподібно для того, щоб не впустили нікого на корабель. Крім моряка, норвезька влада цілком зігнорувала прибуття італійського корабля з виратуваними членами експедиції.

В той час, як зібрані в пристані відносилися ворожо або пасивно до італійських фашистів на кораблі, вони голосно оплескували членів шведської ратувкової експедиції, які всідали на поїзд і знімали до Штокгольму.

В пристані було багато американських кіноматографічних фотографів і закордонних та норвезьких журналістів, однак ні одному журналістові не вдалося дістатися на корабель.

Вечером того самого дня Нобіле й його колеги переслали з корабля до спеціального вагона й вийшли залізницею на полудне.

ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ПРОМОВИ БУХАРІНА.

ВАРШАВА, 28-го липня.—Польща запротестувала проти промови Н. Бухаріна, голови Комуністичного Інтернаціоналу, на конгресі Комінтерна. У своїй промові, виголошеній на шестім світовім конгресі, що відбувається тепер у Москві, Бухарін вказував потребу зміцнення польської Компарті, яка на випадок війни ділає-б як могутній революційний чинник проти польського уряду.

ПОЛЬЩА ВИСЛАЛА ГОСТРУ НОТУ ДО ЛИТВИ.

ВАРШАВА, 26-го липня.—Польський міністер закордонних справ Залеський вислав до Литви гостру ноту, в якій протестує проти вбивства польських жовірів в польсько-литовським кордоні. Другу ноту у цій справі Польща висилає до Ліги Націй.

НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ БУДУЮТЬ 34 ЕЛЕКТРОСТАНЦІИ.

Співробітників Ратау сказали в Т-ві "Електрика", що цього року на Україні будуть у Південній Бог, у Винницькій окрузі, будуть гідростанції, що електрифікує 7,000 дворів і подаватиме енергію на 35 кіловат, а це дасть можливість електрифікувати понад 7,000 сільських господарств і поставити енергію багатьом промисловим підприємствам для перероблення сільсько-господарських продуктів. Найбільше будівництво це Букінська гідростанція на річці Горній Тікіч, в Уманській окрузі, та електростанції в Мелітополі, що електрифікують 16 околиць сіль, з 20,000 дворів. Крім того будуть станції в Проскурові, Коростені, Павлограді, Черкасах, Богодухові, Овручі, Олевському, Смілі, Умані й інших пунктах.

Будують і цілий ряд електростанцій, що-то станції районів з підприємствами для сільсько-господарських продуктів. У Тирасполі будуть районну сільсько-господарську електростанцію, що між иншим

зрощувальну систему. На ріці Південний Бог, у Винницькій окрузі, будуть гідростанції, що електрифікує 7,000 дворів і подаватиме енергію на 35 кіловат, а це дасть можливість електрифікувати понад 7,000 сільських господарств і поставити енергію багатьом промисловим підприємствам для перероблення сільсько-господарських продуктів. Найбільше будівництво це Букінська гідростанція на річці Горній Тікіч, в Уманській окрузі, та електростанції в Мелітополі, що електрифікують 16 околиць сіль, з 20,000 дворів. Крім того будуть станції в Проскурові, Коростені, Павлограді, Черкасах, Богодухові, Овручі, Олевському, Смілі, Умані й інших пунктах.

Будують і цілий ряд електростанцій, що-то станції районів з підприємствами для сільсько-господарських продуктів. У Тирасполі будуть районну сільсько-господарську електростанцію, що між иншим зрощувальну систему. На ріці Південний Бог, у Винницькій окрузі, будуть гідростанції, що електрифікує 7,000 дворів і подаватиме енергію на 35 кіловат, а це дасть можливість електрифікувати понад 7,000 сільських господарств і поставити енергію багатьом промисловим підприємствам для перероблення сільсько-господарських продуктів. Найбільше будівництво це Букінська гідростанція на річці Горній Тікіч, в Уманській окрузі, та електростанції в Мелітополі, що електрифікують 16 околиць сіль, з 20,000 дворів. Крім того будуть станції в Проскурові, Коростені, Павлограді, Черкасах, Богодухові, Овручі, Олевському, Смілі, Умані й інших пунктах.

Будують і цілий ряд електростанцій, що-то станції районів з підприємствами для сільсько-господарських продуктів. У Тирасполі будуть районну сільсько-господарську електростанцію, що між иншим зрощувальну систему. На ріці Південний Бог, у Винницькій окрузі, будуть гідростанції, що електрифікує 7,000 дворів і подаватиме енергію на 35 кіловат, а це дасть можливість електрифікувати понад 7,000 сільських господарств і поставити енергію багатьом промисловим підприємствам для перероблення сільсько-господарських продуктів. Найбільше будівництво це Букінська гідростанція на річці Горній Тікіч, в Уманській окрузі, та електростанції в Мелітополі, що електрифікують 16 околиць сіль, з 20,000 дворів. Крім того будуть станції в Проскурові, Коростені, Павлограді, Черкасах, Богодухові, Овручі, Олевському, Смілі, Умані й інших пунктах.